

Universitätsbibliothek Paderborn

**Dn. Conradi Clingii Theologi Et Ecclesiastae Celeberrimi
(dum vixit) apud Erphordiam Turingiæ, Catechismvs
Catholicus, summam Christianæ institutionis IIII. libris
succinctim complectens**

Klinge, Konrad

Coloniae, 1570

VD16 K 1309

3. Quid illi debeant subditi, scilicet honorem, obedientiam, prouisionem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29452

domui suæ benè præesse: nam qui propriam domum non benè regit, quomodo domū Dei, id est, Ecclesiā gubernabit? Igitur si habet filios morigeros & familiam honestā, signum est, q̄ & benè gubernabit Ecclesiā. His igitur iā dictis cōditionibus Episcopus debet esse probatus, antequā eligatur: non sit neophytus in fide, aut ppter aliam aliquā causam, sicuti hodie eliguntur ppter munera, stemma, diuitias, fauorem, &c. Euangelicus ergo & Apostolicus Episcopus eligendus est, qui talibus dotibus sit ornatus. Habet & patres suos canones de vita & statu Episcoporum, Sacerdotum & Clericorum, qui si seruarentur, haud dubie aliam faciem haberet Ecclesia.

Tertiō, tria debent subditi Episcopo vel Sacerdoti: primō reuerentiam. Nam Episcopus non est minister vel seruus imperatoris vel regis, sed Dei & Iesu Christi. Graue est igitur peccatum, contemnere, detinere, detrahere, in ius vocare, aut tangere sacerdotem vel Episcopum. Ideo Apostolus i. Tim. 5. inquit: Aduersus presbyterum accusationem noli recipere, nisi sub duobus aut tribus testibus. Contemptus enim & odium Sacerdotum, ianua est omnium heresieon, inquit Cyprianus Secundo, subditi debent illis obedientiam Luc. 10. Qui vos audit, me audit: qui vos spernit, me spernit. debemus enim illis obedire etiam dyscolis, in omnibus quæ non sunt contra Deum & verbum eius Heb. 12. Obedire præpositis vestris, ipsi enim rationem reddituri sunt &cæt. Tertio, debent illis prouisionem corporalem, i. Timoth. 5. Qui benè præsunt presbyteri, duplii honore digni sunt, maximè qui laborant doctrina & verbo, id est, illis ex mandato Euangeli debetur non solum reuerentia, sed etiam prouisio. De ijs qui laborant verbo, dicitur Deuterono. 25. Non alligabis os boui trituranti, & i. Corinthiorū 9. Qui altario inseruit, de altario viuet. Et Christus inquit Matth. decimo:

EE 2 Dignus

Dignus est mercenarius mercede. non dicit, Dignus est desidiosus sacerdos censibus vel mercede, &cæ. Dicitur Actoꝝ 20. Attendite vobis & vniuerso gregi, in quo posuit vos Spiritus sanctus Episcopos &cæ. Videant ergo Episcopi, quomodo desiderent Episcopatum, & quomodo ei præsint &c.

CAPVT XVIII.

ARGVMENTA.

1. *Quis sit verus hæreticus dicendus.*
2. *Quare Deus permittit hæreses fieri per delices sermones.*
3. *Quomodo sit vitandus hæreticus.*

Hereticus est, qui temporalis commodi gratia, aut fauoris hominum vel voluptatis siue inuidia, falsas fingit de scriptura glossas, easque defendit pertinaciter, & facit sibi adhærentiam in populo: hæ causæ potissimum faciunt hæreticum. Sic Arius inuidia contra clerum effinxit nouam interpretationem, & à catholico intellectu alienam, superilud Ioan. 14. Pater maior me est. Sic Zuinglius interpretatur verba Christi, Hoc est corpus meum, il est, figura corporis mei. Sic Anabaptista ille Baltazar Hiebmeyer affinxit nouam glossam verbis Chnsti, vbi dicit Marci vñimo: Qui crediderit, scilicet primo, & baptizatus fuerit. Sic Vualdo dixit super illa verba i. Petr. secundo. Vos omnes (scilicet baptizati) estis regale sacerdotium, id est, omnes Christiani sunt sacerdotes. idem fit apud alios Hæreticos, qui propria scientia inflati, segregant se à communi Ecclesia: Quare Apostolus eos vocat sectas Galat. quinto, & sic temper peculiarem sectantur opinionem de scripturæ intellectu, quem temere defendunt: idcō hæresis